

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr. a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.
Se prenumără și la poste și la librării.
În București primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsyani 35.
Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Descompunerea partidului kossuthist.

Compus fiind din elementele cele mai extreme — ear' elementele extreme totdeauna sînt disolvante — partidul kossuthist chiar dela începutul seu a trecut printr'o mulțime de crize.

Mai anii trecuți Mocsáry Lajos, care a condus timp îndelungat partidul, a trebuit să lase nu numai presidenția, dar' să ese chiar din partid, din cauza sănătoaselor sale idei privitoare la ces-tiunea naționalităților.

Irányi Dániel, care se bucura de o autoritate dintre cele mai mari, și el numai cu multe greutăți a putut ține la un loc diferitele elemente gălăgioase ce-și au refugiu în acest partid. Se știe chiar, că nu mult înainte de a muri își dăduse și demisia, numai din cauză că aderenții sei erau cu deservire indisciplinabili.

Sub presidenția lui Eötvös Károly elementul disolvent s'a manifestat apoi tot mai tare, și cum la ordinea zilei în cameră au venit chestiuni asupra căror tovarășii ce se ziceau „de aceleași principii“ puteau găsi pretext de a se arăta ce cu adevărat sînt: element disolvent, azi fostul partid kossuthist se găsește împărțit în trei tabere.

Și anume: Independentiștii și 48-ști, cincizeci-și-patru la număr, între care și Helffy Ignátz, Pázmány Dénes și Polónyi Géza. Ei au ales president al clubului lor pe Justh Gyula.

48-ști, aderenți ai lui Ugron Gábor, care a făcut prima disidență, încă în sesiunea trecută. Ei sînt șesese-sprezece la număr;

48-ști aderenți ai lui Eötvös Károly, a doua și cea mai nouă disidență, șesese-sprezece la număr. Între acestia sînt contele Károlyi Gábor, Thály Kálmán și Hentaller Lajos.

Nu s'au declarat unde se alătură încă patru-sprezece deputați, aleși tot ou program kossuthist.

Înt'r'o țeară constituțională și cu programe politice bine precisate, lumea întotdeauna, când o criză se produce în vre-un partid, se întreabă: care este cauza principiară a crizei?

În vieța politică a partidelor maghiare nu prea se poate da însă răspuns la asemenea întrebări.

Mocsáry Lajos a trebuit să cadă din pricină că profesa în mod sincer idei, pe care pretind a le avé și fostii sei aderenți: toți kossuthistii se zic liberali, toți pretind a lupta sub steagul „libertății, egalității și frățietății“. Numai că ei nu aprobau modul de a împăca naționalitățile al șefului lor, mod ce s'a dovedit chiar de atunci încoace că e singurul posibil.

Ugron Gábor zice că are același ideal politic ca Polónyi ori Eötvös: independența Ungariei, numai că el a intrat și în delegațiuni. Cum ar fi putut altmintreli să țină discursurile zile de-arîndul, să discute chestii militare de care habar n'are?! Cestiune de temperament!

Tot cestiuni de temperament au provocat dese conflicte, din pricina cărora Irányi Dániel se scărbișe, își dedese demisia. Unii voiau să facă la toate ocaziunile obstrucționism. Alții voiau să lupte cu strada și o infimă minoritate, în frunte cu Eötvös, nu prea se arăta împăcată cu astfel de luptă.

Cu cât vremea trecea, cu cât luptele deveniau mai înverșunate, cu atât cestiunile de temperament preocupau întreg partidul. Sub presidenția lui Eötvös a domnit o ceartă continuă. Lui Polónyi prea i-se păreau „moderați“ cei-ce primiau cuvîntul de ordin dela șef. El și cu ai lui se aruncau în luptă și fără știrea șefului, ba adesea chiar contra voinței lui.

Astfel s'a creat starea actuală a partidului kossuthist.

Cât de mult cestiuni personale și de temperament determină schimbările în partid, se poate vedé mai ales din următoarele: În scrisoarea către alegătorii, Eötvös scrie:

„Ear' conștiința noastră patriotică ni-a poruncit, ca mai bine să urmăim pe Kossuth Lajos decât pe d'alde Pálffy Móricz“.

Și cu toate acestea Helffy Ignátz, palatinul lui Kossuth Lajos, n'a urmat pe Eötvös, ci a rămas în cealaltă tabără, după-cum zurbagiul Károlyi Gábor a trecut cu moderatul Eötvös.

Zăpăceală mai completă nici închipul nu se poate.

Încurcătura crește apoi, când noua disidență ce se numește eminentemente

democratică, în scrisoarea sa către alegătorii timbrează pe tovarășii sei de ieri retrograzi; spune însă că la rîndul-și va lupta din răzputeri pentru introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile obligătoare, lucru prin care se știe că s'ar stîrbî nu numai autonomia bisericească a naționalităților, dar' s'ar face în contra voinței majorității cetățenilor statului.

Unde-i aici observat principiul democrației: respectarea voinței majorității cetățenilor?

Evident, că și disidența acum formată este o dovadă despre starea bolnavă a partidelor politice maghiare. Ear' pentru noi — drept conclusionie — cu o învățătură mai mult, că ce în mod nefiresc își ia naștere, în chip miserabil se sfîrșește: compus fiind din elementele cele mai extreme, necorespunzînd nici unei trebuințe reale a statului, partidul kossuthist n'are sens să trăească.

De ani de zile el s'a susținut printr'o reclamă necinstită, s'a întărit afectînd principii pe care nu le înțelege, la a căror mărime nu s'a putut ridica. S'a zis democrat, și s'a arătat tiranul cel mai aprig al naționalităților, năpăstuite îndestul și altmintrelea.

Pretinde a lucra pentru întărirea statului, și toate puterile și-le-a mistuit într'o muncă de distrugere. E natural deci și drept ca el să se descompună, să se distrugă, să ajungă de unde a pornit: a numera în sinul seu numai șapte membri, și nici aceea să nu se înțeleagă între dinșii.

Ridicolul, eată sfîrșitul de care mai mult este vrednic.

Infamie.

Sub acest titlu „Budapesti Hir-lap“ dela 21 Maiu publică următorul extras dintr'o broșură apărută la Viena în editura ziarului „Reichswehr“, broșură în care se aduce mărime memoriei lui Hentzi, ear' despre cavalismul Ungurilor se scrie:

În ziua de 21 Maiu, dimineața la 7 oare întreaga cetate era în mâinile dușmanului. Scenele ce s'au petrecut acum, pentru cinstea omenirii, mai bine ar fi date uitării, pentru-că s'au întemplat acum toate infamiile și josniciile ce pot fi născocite de brutalitatea și neomenia nesocotitoare a sentimentelor

umane. Rebelii au străpuns cu baioneta soldați care depuseseră armele; trupurile celor căzuți le-au desbrăcat de haine și i-au jefuit, i-au călcat în picioare și i-au batjocorit, oficerii maghiari numai așa, pentru a-și face cheful, treceau călare peste cadavrele soldaților ce au apărut cetatea; pe soldații austriaci găsiți în case și pivniți, unde numai au putut să-și găsească, i-au asasinat fără milă. Deodată cu rebelii a pătruns în cetate și plebea din Pesta și în jurul cadavrelor s'a început deodată adevărat trîg, jefuitorii găsiu cumpărători pentru toate prăzile lor. Căpitanul Schröder s'a refugiat într'o casă, rebelii l-au prins însă și l-au omorît cu patul puștii, ear' cadavrul l-au aruncat pe fereastră, pradă și batjocură jefuitorilor. Mai mulți rebeli au pătruns în casa unde zăcea rănit generalul Hentzi, l-au batjocorit, l-au pus pe o telegă și între sunetele marșului Rákoczi l-au purtat pe străzile orașului, insultându-l, batjocorindu-l și în fine l-au transportat la comanduire, unde și în ziua următoare a fost expus insultelor și batjocurii celor mai crude ale oficerilor rebeli, până-ce în fine moartea l-a scăpat de dureri.

Ear' că toate acestea nu sînt nici măcar exagerări, se poate convinge omul nu cetînd mai departe scrisesele martorilor oculari maghiari, care spun că ordinul comandurii supreme maghiare era să nu se pardoneze nici unui Austriac, ba Asbóth, colonel pe ceea vreme, spune cu laudă că Maghiarii căzuți erau toți loviți de gloanțe, ear' Austriacilor căzuți le erau flecte capețele. Probă că Ungurii i-au omorît după-ce ei depuseseră armele, cum scrie broșura editată de „Reichswehr“.

Spicuri din foile maghiare.

În articolul de fond dela 20 Maiu guvernamentalul „Nemzet“ ocupându-se de criza în partidul kossuthist, între altele scrie, că revoluția maghiară dela 1848 înseamnă domnia erei libertății, eră care dela 1867 încoace merge din ce în ce perfecționându-se, încăt azi se poate zice că i-și-a ajuns forma cea mai clasică

Ferice de Unguri, dacă se mai găsesc între dinșii de aceea, care scriu asemenea insanității. Și mai fericii acei săraci de duh, care cred și mărturisesc în asemenea scripturi ungurești.

Manifestul lui Eötvös.

Eșind din clubul independentist și 48-ist, Eötvös cu tovarășii sei adresară un manifest către alegătorii.

În acest apel disidenții spun că es din partid din cauză că în cestia politice religioase au ajuns în conflict cu majoritatea partidului. Dinșii, disidenții, vor să spriginească guvernul în realizarea proiectelor religioase, proiecte basate de altmintreli pe principiile profesate de partidul kossuthist. „Primum realizarea acestor principii chiar când prin ele guvernul s'ar întări, căci avem în vedere întotdeauna ideile, ear' nu oamenii“, — zice manifestul.

Declară de altfel că ținta lor politică este tot cea de până acum: independența Ungariei.

Deci din punct de vedere al dreptului public, guvernul actual îl consideră tot ca pe cele de până acum: contrar lor, îi vor face deci opoziție. Numai că în cestia religioasă nu vor să meargă alătura cu clericali ca Pálffy Móricz, ci vor da tot ajutorul ca statul să poată scăpa de sub influența bisericească.

Primesc și vor vota deci toate proiectele de legi religioase ale guvernului.

„Rămînem mai bine aderenți neclintii ai ideilor liberale — decât campioni ai reacțiunii. Mai bine să fim tactivieni rîi și patrioți credincioși decât politicieni isteți cu prețul abandonării principiilor noastre.

„Noi atacăm și vom să dărimăm guvernul prin ideile noastre asupra dreptului public ca astfel țeară să câștige din căderea guvernului. Nu-l asediem însă pe așa numitul teren religios, — ca nu cumva din aceasta să profite reacția, ear' țeară să păgubească enorm“.

Astfel se termină manifestul.

Corespondența din Viena.

Viena, 20 Maiu 1893.

(Scenă furtunoasă în dieta Boemiei. — Un atentat asupra caracterului creștin al statului. — Politica bisericească a guvernului ungar și liberalii nostri.) Porțile dieții din Boemia s'au închis mai curînd decît i-și-o propusese guvernul și anume cu un sfîrșit neisprăvit și disarmonie deservită care stă în contrațiere de tot izbitoro cu opintirile ministerului Taaffe de a împăca cele două națiuni din Boemia. Ironie avea vîzînd cum se fac sforțări pentru a constata că izbucnirea cea din urmă a patimelor naționale a fost pricinuită prin încercarea de a întrupa pe calea

Așa se duseră cu fata cu pîrul de au la Noe.

Tată, cine este fiica aceasta pămîntească și cum a putut ajunge aici.

Femeile se strînsēră în jurul ei aruncându-i priviri vrășmașe.

Noe zise:

— Lăsați-o. Cel Atotputernic a avut îndurare ca să arete neamului omenesc că nu poate rezista rugăciunilor. Aveți și voi milă de ea și purtați de grijă acestui copil, până când mânia lui Dumnezeu va fi potolită.

— Nu vrem, ziseră femeile. E bălăie și nu-i din neamul nostru. Nu v'é e frică că cu ea a intrat păcatul din nou în corabie.

— Tăcere femei. Respectați poruncile Domnului, căci întocmirile sale nu ne e dat nouă să le pîtrîndem.

— Fiică pămîntească, cum te cheamă? și de unde vii?

Mé chiamă Arya și sînt fiică de rege. — Fiică de rege, zise Cham, foarte bine, tu să cureți și să speli vasele.

— Fiică de rege, zise Sem, nu cumva ai păstrat ceva juvaere?

— E frumoasă, zise Iafet, eu o voui proteja.

*

Zilele treceau monotone și uniforme în șgomotul ploii care șopotia pe coperiș și în apă. Furtuna trecuse și de afară nu se mai auziau nici sbierete, nici vaiete, nici blăstămuri.

Dela un timp chiar ploaia încetă. Se ridică un vînt și alungă cu putere cei din urmă nori, ear' soarele răsări.

În ziua aceea se simți o mare bucurie pe corabie. Toți priviau cu nesațiu prin mica

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Arya.

Legendă biblică.

De

Louis de Meurville.

Noe pregătise corabia. Pe rînd așezase în ea pe soția sa, pe fiii sei cu femeile lor, animalele domestice, animalele sălbatice, reptile și păsări; proviziunile de traiu pentru sine și ai sei, nutrețul pentru unele din animale, fructe și grăne pentru altele și miei pentru cele carnivore. Vîzînd că totul era complet și nu-i lipsia nimic, se pregătia să ridice puntea de trecere ca să închidă corabia, când eată o femeie tînără bălănă și frumoasă de minune i-se aruncă la picioare, rugându-l ferbinte să o scape și pe ea.

— Du-te, zise el, că tu aparții rasei afurisite, nu te pot ajuta.

— Stăpâne, am alergat ziua întreagă ca să ajung la tine. Îndură-te. Eu cred în toate nenorocirile ce le-ai prevestit. Nu mă respinge. — Peri!

— Stăpâne, sînt nevinovată, nu sînt părtașe la crimele pămîntești; n'am făcut nimérui nici un rău. De ce să fiu și eu pedepsită?

— Rasa ta s'a abătut din căile Domnului. Trebuie să dispară de pe fața pămîntului. Nu pot face nimic pentru tine. — Lasă-mé să-ți fiu servitoare.

— Avem servitoare; femeile fiilor mei ne slujesc deajuns.

— Voui sluji animalelor pe care le scapi cu tine; voui da de mîncare leilor și pante-relor, șerpilor și vulturilor. Scapă-mé!

— Nu mai este timp, uite că soarele începe să dispară peste pisurile munților, și colo spre răsărit nori negri se grămădesc. Ciasul pedepsei se apropie. D-zeu va veni — cară-te!

— Ah! inimă împetrită. Dumnezeu este mai milostiv decît tîine, îl voui aștepta să vină.

Abia își isprăvi cuvîntul și un vuet grozav cutremură pămîntul. Pasările îngrozite grăbiau în sbor spre pădura adăpostită. Trăsnetul în depărtare despica norii. Se făcîu noapte și o umbră gigantică crescîu lângă corabie.

Noe repede voia să închidă corabia, însă femeia străină sta atîrnată de frînghiile, ear' D-zeu o vîzîu și avî îndurare de dînsa.

— Las-o să între, poruncel ei lui Noe. Să nu se zică că am respins o singură ființă care a crezut în misericordia mea. Grăbește-te.

Frumoasa femeie era să se prostorneze la picioarele lui ca să-și mulțumească, însă nu mai avî timp. Se pomeni aruncată în interior, ridicată de podul care închidea corabia și se găsi perdută în întunec.

Noe nu-i mai zise nimic, se întoarse pe pipăite în sala comună care reunia familia. Străina îl urmărea înțetșor curiosă până la crepătura ușii și nu cuteza să intre sau să facă cea mai mică mișcare. Vîzîu o sală mare foarte slab luminată de o lampă atîrnată de plafond, vîzîu pe Noe tăcut și încremenit așezat pe un scaun, ear' pe fiii sei împrejur. Unul era Sem, cu pîrul negru și luciu, cu barba neagră și deasă, cu nasul agiulin și cu ochii de vultur. Celalalt era Cham, cu pelea bronzată, cu pîrul on-

dulat, cu fălcile desvoltate, aproape spân, spătos și puternic în solduri; și mai era Iafet cel cu pîrul castaniu și buclat, palid la față, cu ochi de gazelă, dulci și mîngăietori.

Soția lui Noe era în fundul salei șezînd ghemuită cu picioarele încrucișate pe o pele mare de urs. Femeile lui Sem, Cham și Iafet umblau încolo și încoace, așezînd lucrurile prin camere mici laterale, care comunicau cu sala principală. Toate aveau pîrul negru și împletit, corpurile robuste. Ele purtau tunici lungi din pei de cămilă, legate în brîu și prînse pe umeri, lăsînd brațele goale și neacoperind destul gîtul țepên și ars de soare.

Pe când bălăia străină privia la toate lucrurile acestea, furtuna se apropiase. Fulgerele și trăsnetele cădeau cu bubuituri teribile, un vîrtej de vînt înfășură corabia și un vuet surd se frîmînta pe acoperiș, neîmpăcat, sdrobînd și anunțînd că toate cataractele cerului se sloboziseră. Din colțurile corabiei sdruccinate se auziau urletele tigrilor și ale leilor, mugețele taurilor rîspunzînd tunetelor. De pe pămînt sbierături, vaiete și rugăciuni desperate se loviau și se sfîrșeau încete lovindu-se de lemnul acestui edificiu ce plutia. Era ciasul răsunării d-zeuști; Noe și neamul seu se prosterniau ca să adoreze pe Jehovah.

Toată noaptea veghiază cei din corabie. Femeile ghemuite în jurul mamei Noe, ascultau înfricoșate șgomotul furtunii, ear' bărbații adunați la unica fereastră care forma un unghiu acoperit, priviau afară cum lumea se prefăcea earăși în ceea-ce fusese, într'un — chaos.

Se făcîu ziua, o zi dubioasă, pătrunsă de o posomoreală tristă și doborîtoare. Fiii lui

Noe eșiră din sala comună ca să deé dobitoacelor hrană. Aveau lampe în mînă, și Iafet, care mergea înainte, se oprî deodată și se uită la picioarele lui. Vîzîu o femeie care dormia, formeile ei grațioase se desemnau în velința multicoloră care o acoperia dela genunchi până la sin, pîrul des și mătășos învîlî ca o manta de aur umerii ei goli. Era culcată pe pămînt, cu capul rîzimat pe brațe și blînda ei figură suridea de visuri necunoscute.

Cine este animalul acesta trîntit, zise Cham. O femeie! Hei, căteea, scoală-te!

Și era să deé cu piciorul în femeia adormită, dacă nu-l oprea Iafet

Ce frumoasă e! Las-o!

Înt'r'aceasta străina se deșteptase, se puse deodată în picioare, mîndră și indignată zise: — Ce vreți cu mine? Cum cutezați? Unde sînt?

— Ce zaci acolo, căteea blăstemată, zise din nou Cham, și cum ai putut reuși să intri aici.

— Acum îmi aduc aminte. Jehovah însuși m'a scăpat.

— Minți. Noi singuri numai era să fim scăpați.

— Cine știe? zise Iafet.

— Să o aruncăm afară.

— Totul este închis.

— Bine! dacă nu, să o dăm fiarelor sălbatice de mîncare, are să peară și ea cu toată rasa ei.

Asta nu va fi, îl întrerupse Iafet, pu-nîndu-se în calea străinei... Singur pîrintele nostru are dreptul să judece aici, să mergem să-l consultăm.

porunci de sus compromisul statorit acum 3, ani între „oamenii de încredere“ ai Cehilor bătrâni și liberali-germani sub ocrotirea părintească a guvernului, compromis care însă n'a fost ratificat de către factorii singuri competenți în materie, adevărați deosebiți popoare. Unul din punctele cele mai importante, dar totodată și cele mai combătute, era și așa zisa „îngrădire (sau arondare) națională“ mai ales în ceea ce privește circumscripțiile judiciare (Gerichtsbezirke). Precum e deosebit cunoscut poporul ceh se declarase pe vremea aceea în mod spontan în contra „punctațiilor“ (cum li-se zice de atunci) „compromisului prin faptul că la alegerile în Reichsrath lăsase să cadă întreg partidul Cehilor bătrâni aleghând numai pe deputații cehitineri, după genul compromisului. În fața acestui eveniment guvernul săvârși imprudența în căpățându-se a da trup „îngrădirii“, parte pe cale administrativă, parte prin unele legi votate de dietă. În ședința de Mercuri era să vină în discuție proiectul de arondare a circumscripției judiciare dela Trutnov (Trautenau). Aducerea pe tapet a acestui proiect a pricinuit acele scene furtunoase din cauza cărora dieta a fost închisă. Deputații cehitineri au vrut să împedecă cu orice preț discuția amintitului proiect, ceea ce li-a și succedat. Sesiunea dietei a fost imediat declarată de sfârșită, și nu e lucru imposibil ca să nu fie disolvată și dieta. E greu să-ți formezi judecată nepărtinitoare asupra celor întâmplate în cea din urmă ședință. Cea mai mare vină trebuie atribuită guvernului pentru aceste întâmplări care largesc și mai mult încă prăpastia ce despărte de Cehi de Nemți, căci el numai se acută mereu a insufla viață copilului mort născut, adevărat compromisul care n'a fost înțeles atdecă de poporul, ci între două părți care nici n'au avut autorizație pentru așa ceva din partea popoarelor respective.

În dieta din Austria-de-jos, care și ea a fost închisă azi, s'au petrecut în cele din urmă ședințe niște scene turbulente al căror sfârșit a fost: exodus opoziției antifiberale. Provocarea acestei a poruit dela partidul „liberal“, provocare fără păreche prin obrăznicia ei. Tocmai se afla în discuție așa zisa lege „despre fundațiile săracilor“, prin care trebuia să fie regulată în mod uniform toată afacerea așezămintelor de săraci. Proiectul de lege respectiv conținea un punct care țineam seamă de caracterul creștin al statutului hotărâ ca administrarea casei de săraci să fie încredințată pe cât se poate unei familii sau congregații creștine. Baronul Sommaruga, în deosebit cunoscut ca protector al jidănimii, propuse ca cuvântul „creștin“ să fie lăsat afară din proiect, căci aceasta ar fi numai „rătăcire antisemită“. Propunerea baronului a fost declarată ca primită cu majoritate de voturi. Procederea aceasta ne-calificabilă a stărnit în rândurile minorității cu drept indignare. Ea ajunse încă la culme când fu respinsă și o propunere a deputatului Dr. Lueger, care ceru ca copiii creștini să fie dați în îngrijire numai la părinți sufletești creștini. Minoritatea eșise din sală și hotărâ a nu mai lua parte la desbaterea asupra legii despre săraci. Decizia opoziției a fost într-adevăr și păzită și numai după ce legăra a fost votată, deputații opoziționali apărură ear' în sală.

fecerastră, această înviere a luminii strălucitoare: numai Ary a sta singură sfiată de o parte și privia pe Iafet, ear' dragostea intra în inima ei.

Zile și luni mai trecură, ear' vasul tot plutia înainte. Vânturile puternice suflau, ear' din când în când corabia suferia sgudueli de abia se mai clătina.

Eată că într-o dimineață când abia se crepase de înălțimi edificiului plutitor se sguduia așa de puternic, că oamenii și dobitoacele se deșteptară înfricoșate. Era un moment de confuziune, corabia se ridicase în față, și formând un plan inclinat, toate despărțimintele animalelor formau o pantă, se pierduse echilibrul și se născu o învâlmășeală grozavă între diversele dobitoace.

Era pământul. Apa scăzuse și corabia se înțepenise în stânci.

Aici mai rămase, luni întregă până când în fine porumbul se întoarse, aducând ramură de maslin în cioc, și Noe deschise atunci corabia. Înăuntru eșă el, după aceea soția sa, fiii sei, femeile lor și copiii.

Când simțiră earășii pământ sub picioare toți erau cuprinși de o bucurie nemărginită, care ajungea până la cer.

Pământul în depărtare se întindea înverzită și aurită de rezele soarelui, ear' pe bolta cerească albastră se întindea un arc imens dela un capăt al orizontului până la celălalt, un cerc brăzdat de toate nuanțele colorilor.

Nici-odată ochii omenești nu avuseră aspect mai minunat, tot ceea ce era în fața lor, în jurul lor era pământul nou născut și virgin, ear' ei erau singuri stăpânitori ai lumii.

Arya eșise cea din urmă, și sta de o parte întristată. Ochiul ei albastru păstraseră

Votul de blam al casei magnaților din Ungaria, dat guvernului din cauza proiectelor politice-bisericești, a întristat tare atât pe liberalii cisleitani cât și presa jidănească. Nu e vorba, ei se încearcă a mbrăca în negru importanta infrăngerii ce a încercat o în Ungaria principiul liberal prin atitudinea casei magnaților în contra reformelor semitofile; dar' totuși n'au putut tăgădui faptul că coaligierii jidano maghiară atotputernică până acuma s'a isbit cu dorințele ei cele mai îndrăgostite de conservatismul magnaților. Depunerea celui al treilea proiect politic-bisericesc, privitor la exercițiul liber al religiei, a fost deci salutată de către presa jidănească ca privilegiu binevenit spre a da în vileag în mod lădăros, că contele Csáky vine morțiș la reformele sale cu tot votul de blam al casei magnaților. Să fie de bine de acest chipilor de scuză domnilor ziaristi ovrei atât de neplăcut surprinși, pe când ei credeau că legle politica-bisericești erau deja sub coperiș. Să sperăm că nu va mai întârziare mult ziua în care vor trebui să măturisească pe față că sunt bătuți cu deservirire.

CRONICĂ

Numire. Rudolf Schreiber, consilier de finanțe în pensie, a fost numit președinte al comisiunii examinătoare pentru comptabilitatea de stat din Cluj.

Maialuri. Elevii școlilor confesionale gr-or. române din Arad arangiază sub conducerea corpului învățătorilor Lună a doua zi de Sft. Rusaliu, în 17/29 Maiu 1893. În pădurea mare numită „Csálla“ maial. Venitul e destinat fondului de ajutorare a școliarilor săraci. Prețul intrării de persoană 30 cr. Suprasolviri se primesc cu mulțumiri (Iosif Moldovan, învțător în Arad) și se vor cuita în public.

— Studenții gimnasiali din Năsăud, invitat la maialul care se va ține Sâmbătă, la 3 Iunie st. n. a. c., în castru eventual în hotelul „Rahova“. Prețul intrării de persoană 40 cr. v. a. Inceputul la 10 oare a. m. Venitul curat se destină în favorul fondului maialului studenților. Otertele marinimoase se vor cuita pe cale ziaristică.

Neurolog. Ludovica Coste născută Pop, soția dui Alexiu H. Coste, preot gr.-cat. în Tihău, a răposat la 19 Maiu n. în anul al 32-lea al etății și al 12-lea al fectivei sale căsătorii.

Demisinea contelui Thun. „Deutsches Volksblatt“ din Viena desminte știrea privitoare la demisia contelui Thun din postul de locotinent al Boemiei. În ediția sa de seara dela 20 Maiu n. numitul ziar spune adevărat, pe baza informațiilor ce a primit dela loc competent, că de o schimbare în conducerea locotenentei boeme deocamdată nici vorba nu e. Același ziar desminte mai departe și știrea privitoare la disolvarea dietei boeme. O atare măsură nu se intenționează din partea guvernului, din contra guvernul are de gând să convoace dieta boemă după delegații în o scurtă sesiune, pentru a se rezolva desbaterea bugetului țerii.

Știre personală. Foile din Viena aduc știrea că Dr. Anton cavalere de Schmöder s'a îmbolnăvit de apărindere de plămâni. După cel mai nou buletin, starea lui e foarte îngrijitoare.

În contra banilor noi. În comitetul comunal al orașului Jägerndorf,

scrie „Deutsches Volksblatt“ din Viena, dl Wenzelides a vorbit despre monedele cele noue. Vorbitorul a constatat că nouele monede, astfel cum sunt imprimăte acum, vor păgubi mult comerțul, pentru că în străinătate nu sunt primite de către populațiile și chiar și la casele căilor ferate de stat prusiene au fost respinse. Propune deci ca camera de comerț din Silesia să fie rugată a petiționa la minister, cerend ca monedele actuale să fie retrase din circulație și în locul lor să fie puse altele, care să se vadă că într-adevăr sânt bani. Propunerea a fost primită cu aplauze.

Numărul străinilor în Budapesta. După darile de seamă ale oficiului statistic din Budapesta, numărul străinilor în capitala Ungariei a scăzut în 1892 dela 127.000 la 117.000 persoane. Causa acestei scăderi a fost holera, la urma căreia numai în luna lui Octombrie au venit cu 5000 de străini mai puțin decum veniau în anii trecuți în termen mediu. După loc, numărul străinilor se repartizează astfel: Din Ungaria au fost 80 000 străini (minus 6000), din Austria 16 000 (minus 8000), din Franța 1160 (minus 500), din țerile balcanice 5080 (minus 1973).

Pârnea într-o biserică calvină. În biserica calvină din Ighiu a fost la 7 c. n. o strașnică pârnea, care a durat două ciazuri întregi. Avend să se facă în acea zi alegerea unui preot calvin, credincioșii s'au dus în număr mare la biserică. Până a nu ajunge treaba încă la alegere s'a răspândit svonul printre oameni că episcopul Szász vrea să facă pe secretarul seu popă, și nu pe candidat dorit de popor. Când în cele din urmă după slujba dumnezească s'au adunat conventul și președintele a spus că secretarul a repășiș, bucuria nu mai cunoștea margini. Bucuria însă nu a ținut mult, căci tocmai când se se procedea la alegere vine curatorul s'up al bisericii și amna alegerea. Acesta i'a umplut de așa mare turbare pe credincioși încat au uitat că se află în sfânta biserică și au început a sbiera ca fiarele sălbatice. Unii dintre ei s'au repezit la ușă și le-au ciocnii și apoi ține-te, chile, la pumni și la măciucii și de pocietă urechile. Două ciazuri încheiate a ținut această luptă peltivă-nească. În cele din urmă comitetul a făcut ce-a făcut și a deschis ușile, părăsind biserica urmat de batjocurile ne mai pomenite ale mulțimii.

Viscol puternic. La Iglau (Boemia) și în împrejurimi a fost un viscol teribil zilele acestea. Zăpada căzută în cantitate enormă a întrerupt ori-ce comunicație. Se semnaleză mai multe nenorociri de persoane.

Derailare de tren. Se depeșează din Berlin cu data de 21 Maiu: Trenul de lungă șosea Frankfurt-Heidelberg a derailat lângă stațiunea Reichenbach. Sguduirea a fost așa de violentă, încat locomotiva și vagonul postal de lângă ea s'au răsturnat. Conducătorul, mecanicul și 5 pasageri au fost greu răniți.

Furtul de juvaere la contesa de Flandra. Se anunță din Bruxelles cu data de 19 c. n.: Afară de White, Neuman și Leroux a mai fost arestat acum un al patrulea complice la furtul de juvaerie la contele de Flandra. Acesta e un anume Rüller, care a fost arestat în Lipsca în momentul când voia să venă juvaere. Rüller a făcut o depoziție amănunțită și a numit pe toți complicii. Rüller va fi extradat aici.

Studenți arestați. În Varșovia au fost arestați zilele acestea, după-cum se anunță de acolo foilor poloneze, patruzeci de studenți bănuți ca membri ai unei socie-

tați socialiste numită „proletariat“. În același timp se fac mereu perchișii domiciliare.

Concentrări de trupe rusești. Însepre granița germană se observă de câteva vreme concentrări mari de trupe. Deja au sosit în garnisoanele de pe ținuturile Prusiei 4 regimente din Caucaz.

Cutremur de pământ. După depeși din Roma, la Stambul, Palermo și Messina s'au simțit puternice cutremure de pământ. Marea a fost furtunoasă în timpul cât au ținut cutremurele. S'au confundat mai multe bărci cu pescari.

Un furt de 1,800.000 de franci. Un nou furt de milioane s'a descoperit de curând în Bruxella. Mai mulți funcționari dela marea fabrică de hârtie a lui Authenon Chalandre au furat din casă 1,800.000 de fr. și apoi au dispărut. Unul din ei a fost arestat la Paris.

Ostrăvintin vocă în se. Se anunță din cauza morții a 12 odalisce, provenită în urma unei vaccinări în contra bubatului, la care au fost supuse de curând 167 de femei din harem. Nenorocirea acestora nu e a se atribui medicului vaccinator, ci nebăgării de seamă a femeilor, care, după cum a rezultat din cercetarea medicală a cadavrelor, au murit în urma otrăvirii sângelui.

O crimă oribilă s'a întâmplat deunăzi la Cantazaro (Calabria). Un cultivator bogat cu numele Torchia a omorât cu mai multe focuri de revolver pe femeia sa, pe cei 5 băieți ai și pe urmă și-a sburat creerii.

2000 de persoane înădușite. Se anunță din San-Franisco: Pe când se da o reprezentație teatrală într-un cort uriaș din Camili (China) la care asistau peste 3000 de persoane, deodată a isbucnit un incendiu de două părți. Flăcările se întindeau cu violență. Panica a fost grozavă. Niște bandiți închiseseră ușile pe din afară. 2000 de persoane au murit înădușite sau călcate în picioare. O bandă de tâlhari a intrat în cort și a răpit 40 de femei. Pe când locuitorii din Camili ajutau la stângerea focului, alți tovarși de ai bandiților au jefuit casele și prăvăliile, pe urmă li-au dat foc și au dispărut.

Plante ciudate.

Mirosul florilor nu e totdeauna așa delicios ca acela ce răspândesc drăgălașele micușele sau mândrele rose; multe flori răspândesc în aer niște mirosuri tare neplăcute; ele sânt scârba lumii botanice. Ba chiar în însași familia nobilă a roselor se găsește câte un membru înzestrat de acest păcat ereditar; un miros greu nesuferit îl face că ne depărțăm cât se poate de coroașe de altfel maiostoasă a florii.

Într-o carte asupra produselor mirositoare ale trandafirilor, chimistul francez Dr. Blondel pomeneste de niște soiuri de rose cu mirosul untului ranced, cârni putrede sau ouălor striccate. Ear' dimpotrivă pentru a arăta celorlalți flori că regina între ele fiind, poate să-și însușească calitățile ori-căreia dintre ele, se găsește în zonele tropicale unele feluri de rose care au un miros ce seamănă cu cel de piepene galbin, de persecă, de caise, ananas, micșene, mărgăritărele, de resedă, hiacin și altele.

spre mează-zi, ear' tu Iafet vei ave Apusul și chiar partea spre teză-voapte, dacă s'ar găsi pământ dincolo de marea aceasta.

Coborâră în luncă și își așternură corturile în pășunile bogate de creșterea viai.

Dar' în seara aceea înzadar căutară pe Arya cea balană, căci ni-menea nu știa ce se făcuse.

Cham zicea că nu era dupămul mare pierdere ei. Femeile îi dădeau dreptul lui Sem și parea rău de ea, căci muncia mult, și singur Iafet propuse să plece să o caute.

Iafet are drept, zise Noe. Plecați fiecare în direcțiunea ce v'am arătat azi-dimineață și aduceți pe Arya care fusese scăpată de D-zeu și ni-a fost nouă încredințată. Fericit cel-ce o va găsi.

La cuvintele acestea Sem și Cham se sculară și urmară pe Iafet.

Dacă am înțeles eu bine, zise Cham, cel-ce va găsi pe Arya o va păstra ca sclavă.

Ai inimă tare, zise Iafet, între noi nu vor fi sclavi și tata nu a înțeles asta. Sem zicea că de obicei, dar' în gândul lui visa de recompensa ce va primi dacă va găsi fata. Fiind cel mai mare înțugă carul, care era rezervat mamei sale, cu doi bivoli și plecă spre Sud, pândind toate cărările și cotiturile terenului.

Ear' Iafet cu inima sbuciumată încăleca un armăsar înfocat și plecă spre Nord, chemând mereu în noaptea tăcută: Arya, Arya. (Va urma.)

Printre florile cu mirosuri respingătoare ocupă primul loc Rafflesia foetida care crește în pădurile de pe insula Iava. Umbland prin imensele și profundele păduri ale insulei, ochii călătorului la ficcare pas îi se bește câte o minune, o privesc magică ce se desfășură la dreapta și la stânga. Pășind așa uimit printre chipurile fantastice ale florilor tufelor și arborilor, încântări de sunetul a mii de diferite voci și cântări de paseri, deodată fără voce ești oprit în răsufiere print'un miros greu, grozav de scârbos. Curat seamă a mirosului de cadavru, te întrebi de unde pot veni așa răsunările de carne în putrefacție. De sigur, te gândești, sub ierburile acestea gigantice, sub copacii acestia nepătrunși stă ascuns undeva cadavru vre-uneci reptile sau trupul dela vre o fiară sălbatică în descompunere.

Neputend suferi infecția, călătorul instinctiv se depărtare, când deodată zărește la câțiva pași întoarcere o liană cu frunze drăgăstos, cu ramure șerpuitoare și lungă ea o plantă uriașă, foarte ciudată la chip, lipsită de cloambe, fără frunze, de culoare urtă și înfătoșare spăritoare. Asta e Rafflesia foetida cu emanațiunile ei putrede.

Circumferența ei năpraznică trece câte-odată peste trei metri și fața ei e ca și culoarea corpului palid părăsit de suflet. Cele cinci frunze enorme cănoase ale ei alcătuesc culoarea florii se întind grele, țapene ca și membrele cadavrului. În mijlocul florii se afundă potirul ei rotund încăpând câțiva litri. Din acest potir respingător, plin de praf de floare, grețos și vâscos ese mirosul cel grețos care gonește fiarele sălbatice și paserile din pădure; care înăbușește răsufierea călătorului.

De jum împereșrii acestei flori lugubre se grămădesc rojiuri de insecte tot așa de scârboase prin aspectul lor necurat, atrase fiind de exalațiuni; ele întra în potir, și pentru ele, insecte lui și se înbuibă din zama lui. Nutrele din, marea și de înbuibă este rouă, ear' miera nectar delicioasă, potirul însuși îl consideră ca culmea deliciilor vieții. Și pentru a atrage insectele pe care are mirosul de a le nutri, Rafflesia și-a însușit mirosul cadavrelor după care ele umblă.

Contrarul Rafflesiei nutritoare de insecte este o plantă mare crește tot pe insula Iava și care le cănăncește; numele acestei plante e Nepenthes și se găsește în pădurile regiunilor calde ale Indiei. Această plantă plantătoare este una din cele mai admirabile pământ carnivore (măncătoare de carne) din câte le-a descris Darwin în operele lui. Înșușirea originală a plantei Nepenthes nu zace în floare, ci în frunzele ei cele mai extraordinare din toate împărăția vegetală. De-alungul cotorului, frunzele își înalță, se întind și se succese cu o grație uimitoare. Din largi și strălucitoare cum se zăresc la capătul lor de sus deodată se sfârșesc într'un fir subțire de tot și tare de o mare rezistență, formând un sfredeluș fin, care cu toată înfătoșarea lui gingașă ține atrnat un potir, mai mic sau mare, după specia plantei. Potirul își are capacul lui cu șornir natural, deschizându-se la aparițiunea primelor raze ale soarelui și închizându-se spre noapte. Peste noapte urcele acestea miraculoase se umplu cu apă limpede nișel parfumat ce-și fabricează planta însași în laboratoriu cu chimic din lăuntru din sucurile ei prețioase. Dimineață când își deschide capacul și diluă de razele soarelui, potirul e plin cu „apă dulce“, în acest basin rēcoritor parfumat vin să se scalde insecte enorme pentru a se îneca în el. Corpurile lor moarte se topesc în lichidul scaldă și Nepenthes își gătește din ele hrana cea mai plăcută.

Vieția omenească și ea ne oferă adese-ori exemple de Rafflesiei foetide de o parte și de alta de Nepenthes-ele. Nu vedem oare adese-ori niște ființe scârboase, respingătoare, cadavroase în giurul cărora se grămădesc gândăci necurați atrași tocmai de mirosul și aspectul cel urf al lor, trăind și simțindu-se tocmai fericiți, mari și tari în așa condiții? Ori-unde îți întorci capul: în politică, biserică, viață socială, vezi milpsind aerul câte o — Rafflesia foetida.

Și câte jertfe, câte ființe de altfel valoroase, cu talente și hărnicie nu cad adese-ori, ademenite de parfumul dulce și îmbătător al unor Nepenthes cu trup subțire și cupă încântătoare.

Însă nici natura, nici vieția omenească nu-și perd valoarea lor, nici poesia, nici dezvoltarea prin existență de Rafflesia foetida și Nepenthes.

VARIETĂȚI.

(Două săbii celebre.) Cine ar mai crede că cele două săbii ale faimosului Cid-Campeer, cel mai celebru erou al poemelor cavaleresti spaniole, există încă.

Și ce toate acestea este așa. Colada și Tizona, cele două săbii mari și frumoase de

care istorisește inscripțiunea așezată pe mormentul eroului, au fost prețios conservate.

Tizona este cu două tăisuri, lungă de patru picioare și lungă gardă lama e largă de trei degete, unde sunt săpate de o latură a lămii cuvintele: Ave Maria gratia plena Dominus, jos pe cealaltă: Yo so la Tizona que foe foche en la erra 1040.

(Eu sunt Tizona care a fost făcută în 1040.)

Colada seamănă cu Tizona atât la lungime cât și la formă. Garda are forma unei cruci, pe o latură sunt scrise cuvintele: Si! No! (Da! nu!) și pe cealaltă: No, no. (Nu, nu.)

Aceste săbii aparțin muzeului artileriei din Madrid.

În poema Cid se vorbește cu mult entuziasm despre sabia Colada, a cărei splendoare ajunsesse vestită, căci e împodobită cu o mulțime de petri scumpe.

Estă versul spaniol:

„Relumatra tot el combatanto es limpia et clara“ (Splendoarea ei se întinde peste toată câmpia atât este de strălucitoare și de clară.)

(O reclamă nostimă.) Un Englez întreprinzător din Paterson, cu numele Iosif Gibbs a început să fabrice un fel de hârtie de țigări, despre care el spunea că e curată, igienică și e așa de minunată, încât ori-cine poate fuma pe fiecare zi 100 de țigări fără ca să i-se strice sănătatea.

Istetul Gibbs ca să se arete mai interesant și să-i facă mai mare reclamă, a pus în anușel despre fabricațiunea hârtiei aceleiași următoarele rânduri:

„Mă ofer să fumez eu însumi 100 de țigări pentru ca să văză publicul că am dreptate. Cine dorește să văză proba aceasta, să poftescă la mine la fabrică“.

În adevăr că în ziua aceea s'au dus acolo o mulțime imensă de oameni.

Proba a început la oarele 10 dim. Până la 12 Gibbs a fumat în continuu țigări. După ce a mâncat, s'a odihnit 2 ciasuri și a început din nou să fumeze. Până la oarele 4 fumase deja 55 de țigări. Lumea se uita la el și se minuna teribil.

„Mai poți Gibbs? — îl întrebau prietenii și cunoscuții.

„Ba bine că nu“, — răspundea fabricantul zimbindu-i favoritele, care se umpluseră de cenușe.

La oarele 8 p. m. Gibbs a terminat tocmai 100 de țigări, ceea-ce negreșit că a făcut pe toți se crează că hârtia lui de țigară e cea mai minunată.

După ultima țigară fabricantul s'a sculat vesel de pe scaun și a ținut un discurs multumii. Reclama aceasta personală i-a folosit mult. Un ziar englez spune că Gibbs vinde în toate părțile hârtia sa de țigară și că o se ajungă în curând milionar, dacă cumva nu va da..... faliment.

Din public.*)

CONVOACARE.

Pe baza concluderii comitetului central din 28 Aprilie n. 1893 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, am onoare a convoca a

V-a adunare generală ordinară

a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“ la Fofeldea pe 23 Maiu (4 Iunie) a. c., la 11 oare dimineața.

PROGRAM:

- 1. Presentarea raportului general al comitetului central, a raționinilor pe anul 1892 și a proiectului de buget pe 1894.
2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
3. Discurs despre ținerea vitelor și cultura pomilor.
4. Discurs despre necesitatea și folosul tovrășilor agricole.
5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiului, 23 Maiu n. 1893.

Eugen Brote m. p., president.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Lista nr. 14, colectant dl Dr. Laurentiu Pop, avocat în Abrud, dela d-sa 2 fl.; „Auraria“, cassă de păstrare 10 fl.; Dr. Simeon Ciuanu, medic în Roșia 2 fl.; G. Ivașcu 50 cr.; Petru Macaveiu, proprietar de mine în Bucium 1 fl.; Candin David, director de mine 50 cr.; David Lasnul fl.; Dr. Vasile Fodor, avocat în Abrud 1 fl.; Silviu Lazar, comptabil 1 fl.; Mihaiu Cirlea, notar public 1 fl.; Basiliu Bașota, avocat 1 fl.; Iosif Crișan 1 fl.; Aurel Al. Lazar, comerciant în Bucium 50 cr.; Ioan Macaveiu 1 fl.; Nicolau Cirlea din Abrud 1 fl.; Iosif Bara 50 cr.; George Borza 50 cr.; Alexandru Macaveiu, proprietar de mine în Bucium-Șasa 1 fl. — Suma 26 fl. 50.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Lista nr. 15, colectant dl Ioan Treicu, cand. de inv. în Cacoava, dela Traian Lința, învătător 1 fl.; Dr. Alexandru Coca, notar 1 fl.; T. Achimescu, maior ces. și reg. 2 fl.; Toma Stanca 3 fl.; Tausig Sándor, Nicolae Belone, Augusta Stanca, Elisaveta Stanca, Adolf Löbl, George Apostolescu câte 1 fl., Ioan Treicu, Florea Branda, Dănilă Pistrilie, Damaschin Pirsescu, Dionisie Crenianu, Vichentie Samuilă, Iosif Tringel, Draskovits, Mihaiu Buli, Carol Malaspek, Alois Miller, Iova Samuilă, Teresia Tringel, Ioane Botoșu, Pascu Oceanu, Adolf Spielmann, Iova Stancu câte 50 cr.; un necunoscut 20 cr.; Brancu, comisar de drum 10 cr. — Suma 21 fl. 80 cr.

Lista nr. 16, colectant on. domn Dr. Nestor Opreanu, avocat în St.-Miclăușul-mare, dela domnia-sa 5 fl., Stefan Opreanu, paroch în Nereu 1 fl. 30 cr.; George Opreanu, paroch în Valcani 1 fl. 50 cr.; Paul Miulescu, protopop, în B.-Comloș, 1 fl.; George Bălanu, paroch în B.-Comloș 1 fl.; Stefan Opreanu, capelan în Valcani 1 fl.; Teodor Halicu, avocat în St.-Miclăușul-mare 1 fl.; Ioan Raica 50 cr. — Suma 12 fl. 30 cr.

Lista nr. 17, colectant domnul Lazar Huf, notar în Apateu, dela d-sa 1 fl.; Iuliu Cristian 50 cr.; Atanasie Popoviciu 50 cr.; Florea Popoviciu 40 cr. — Suma 2 fl. 40 cr.

Lista nr. 18, N. N. (Bănat-Comloș) 5 fl. — Suma 5 fl.

Lista nr. 19, colectant domnul Ioan Istinu, paroch în Mehala, dela d-sa 2 fl.; George Mărințiu, Ioan Pravoslavnic, Andreiu Obagianu, Gavrilă Doboșan, biserica gr.-or. română, Nicolau Cocioțan, Nicolau Ribariu, Petru Carla, Dr. Muntean, Moise Doboșan, Nicolae Barbura, Grigorie Nicolaeviță, Paia Magdi câte 1 fl.; Iova Popoviciu, Ioan Rogean, Mariți Rogean, Ioan Iarcu, Belintian, Jiva Tenche câte 50 cr.; Nistor Doboșan 20 cr., Petru și Vasile Vasi 1 fl. 50 cr. — Suma 20 fl. 20 cr.

Lista nr. 20, colectant domnul Nicolau Roxin, preot în Micherechiu, dela d-sa 2 fl. — Suma 2 fl.

Lista nr. 21, colectant domnul Sigismund Bejan, preot în Zsaca, dela d-sa 1 fl.; comuna bisericăscă gr.-or. 1 fl.; Iosif Creciun, inv. 50 cr. — Suma 2 fl. 50 cr.

Lista nr. 22, colectant domnul Nicolau Hențu, notar în Săliște, dela d-sa 3 fl.; comuna politică 5 fl. — Suma 8 fl.

Lista nr. 23, colectant domnul Filip Leuca, preot în Pancoța, dela comuna biser. gr.-or. 5 fl. — Suma 5 fl.

Lista nr. 24, colectant domnul G. Creciunescu, protopop în Belinț, dela d-sa 1 fl. — Suma 1 fl. (Va urma.)

Posta redacțiunii.

Dlul G. Murșan în Șimbor. Nu rectifici, ci dai dreptate conștientului nostru. În „Tribuna“ nu au loc asemenea idei Trimitete-le poate la „Ungaria“.

Dlor G. V. în T. și L. M. în diecesă ordinară: Regretăm că nu le putem publica din cauza lungimii și a formei. Răspunsuri și rectificări scurte și precise vom publica cu plăcere.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 23 Maiu n. Partidul independentist a publicat răspunsul la manifestul lui Eötvös și conșoții, răspuns în care declară că partidul ține strins la progresul liberal. De curând au mai eșit din partid deputații Veres, Emeric Madarász și Uray.

Berlin 23 Maiu n. Împăratul a ordonat pentru circumscripțiunea administrației militare prusiene că exercițiile rezerviștilor, care cad în timpul alegerilor, nu se vor ține.

Roma, 23 Maiu n. Se crede că toți ministrii, cu excepția celui de finanțe, vor rămâne în posturile lor.

Primatele Vaszary a vizitat pe cardinalul Rampolla, cu care prildgiu au vorbit despre cestiunile politice-bisericăști.

Belgrad, 23 Maiu n. Numirea lui Pasiei în postul de trimis la Petersburg e fapt complinit.

Cladova, 23 Maiu n. Regele va merge astăzi să viziteze lucrările dela Poarta-de-fer. Totodată el va însoți pe Natalia până la Turnu-Severin, de unde aceasta va pleca la București.

Viena, 23 Maiu n. Dr. Anton cavalder de Schmerlinge în agonie de 24 de oare.

În suburbiul Semmering a izbucnit un mare incendiu, care a mistuit 12 case. Paguba e de 200.000 fl.

Bibliografie.

La „Institutul Tipografic“ au sosit acum și se află de vânzare cu prețurile aici semănate, următoarele opuri ale autorilor români mai distinși:

- Parasiții, de Delavrancea. fl. 1.80
Liniște, de Delavrancea „ 1.35
Trubadurul, de Delavrancea „ 1.80
Pui de lei, de Ioan Nenițescu „ 1.80
Napasta, de Caragiali „ —.68
Monologuri, trad. după autori francezi de Tincu —.90
Basme, de D. Stăncescu „ 1.80
Doamna Klajna, de Rădulescu-Niger și Tincu —.90
Istoria literaturii, de Gaster „ 2.25
Poesii, de Stoienescu „ 1.80
Cerbul de aur, istorioare pentru copii „ 1.35
Floarea din Firenze —.45
Lascăr Vioreșcu, de Kotzebue „ 1.80
Poesii, de V. Micle „ 1.35
Poesii, de C. Scrob „ 1.80
Poesii, de Al. Macedonsky „ 1.80
Poesii, de Gh. din Moldova —.90
Calendarul Bucureștilor pe 1893 —.60
Pablo Domenich, de Carmen Sylva —.30
Carmen Sylva, de Delavrancea —.50
Brazi și putregaiu, de N. Xenopol —.50

A apărut:

Apele minerale ale Sângeorgiului român din nobilul district al Năsăudului (astăzi, comitatul Bistrița-Năsăud) în Nordul Transilvaniei, de Dr. Leo Murșan, medic practic și profesor de igienă la institutul teologic-pedagogic din Caransebeș.

A apărut:

„Magyar-román zsebszótár“ (Dicționar maghiar-român.) De Octavian Barițiu, profesor gimnasial în Năsăud. A doua edițiune îndreptată și completată. Cluj, 1893. Librăria universității Ioan Stein. Prețul 1 fl. 40 cr.

A apărut în București:

Ioan Amos Comenius: „Didactica Magna“, tradusă și însoțită de o precuvențare și introducere de Dr. Petru Garboviceanu, profesor. Prețul 3 lei.

Este opera monumentală a unui mare pedagog, tradusă de un bărbat de școală competent. O recomandăm cu căldură cărturarilor noștri.

A apărut:

Raportul dlui George Ioan Lahovari, secretar general al societății geografice române către adunarea generală din 13/25 Martie 1893. Al XVI-lea raport. București. Tipografia și fonderia de litere Toma Basilescu.

„Biblioteca lirică“. Seria III. nr. 4 are următorul cuprins: Craioveanca, horă de salon. — Suvenirul juneței, horă. — Sărba vagabunilor. — Hora sburdalnică. — Frumușica horă. — Ca pe vale, sərbă. — Hora Lepădată. — Hora dela Iași. — Hora lui Radu Calomfi rescu. — Sărba oltenească. — Hora dela Mușețeti.

Călimdarul zilei.

12/24 Maiu n. 1893.

Inlian: P. Epifanie.
Gregorian: P. Epifanie.
Soarele: răsare 5.9 apune 3.53

Buletin meteorologic.

Sibiului, 24 Maiu n. 10 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 723.9), Observată, Diferența din prezintă, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară 13 Maiu n. 8 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria).

Sosiți în Sibiuiu.

La 23 Maiu n.

Hotel „Neuherber“. Baronuul A. Huszár, proprietar, din Cluj. Copany, fabricant, din Brașov. Boșzin, antreprenor, din Brașov. G. Decan, sublocotenent, din Bistrița. H. Vachsmann, privatier, din Sighișoara. R. Schwarz, oficial, din Sighișoara. I. Kabdebo, oficial, din Alba-Iulia. Doamna Broe, din Abrud. F. Kalesics, neguțitor de lemne, din Sighișoara. F. Taae, din Berlin. A. Steinbach, din Viena, comerciant.

Hotel „Meltzer“. A. Krasovetz, din Budapesta, Robicek, din Praga, Podratzky, din Viena. L. Papp, din Cluj. Dr. Zekeli, cu soția, din Neulenburg. D. Sasparig, C. Ciemes, fabricant, I. Veber și S. Maschalke, din Cluj.

Economic.

Starea sēmēnăturilor. După știrile sositse la ministrul de agricultură în timpul până la 15 Maiu n., starea sēmēnăturilor în țeara noastră se înfățișează astfel:

Din pricina vremii neprincioase în primăvară, sēmēnăturile au rămas înapoi în dezvoltare cu trei săptămāni. De aceea raportorii nu au putut da din fiecare parte în măji metrice evaluările recoltei ce e de așteptat, astfel că evaluarea recoltei se va pute face numai în primele zile ale lunii viitoare. Dările de seamă sositse, al căror număr e cu mult mai mare că de obicei, dau puțință unei orientări din deajuns asupra stării sēmēnăturilor și a întregii situații agricole. Cele mai multe din dările de seamă vorbesc de o secetă și de vreme neprincioasă. Dintre toate sēmēnăturile mai bine stă până acum grăul; decandată însă recolta se poate socoti numai slabă de mijloc. Sēcara stă slab, ba în unele ținuturi rēu; prospectele de recoltă sânt cu mult mai nefavorabile în comparație cu anii trecuți. Sēcara de toamnă stă și ea slab. Orzul de toamnă s'a arat din nou, cel care a mai rămas e mijlocul slab. Orzul de primăvară stă cel mai bine dintre toate sēmēnăturile de primăvară, lasă însă mult de dorit, mai cu seamă în comitate unde nu a fost ploaie deajuns. Ploaie au înrăit pretutindenea bine unde au venit la timp. Ovēsul încă mai e cum mai e, dar suferă și el de lipsă de ploaie; o recoltă de tot bună se arată numai pe alcurea. Atât sēmēnăturile de toamnă cât și celor de primăvară insectele li-a stricat mult. O mare parte a sēmēnăturilor de rapiță sau s'a nimicit, sau apoi, fiind prea slabe, au fost întoarse și înlocuite cu alte bucate. Rapița mijlocie, resp. mai bună. Locul cu rapiță ce a fost arat din nou, s'a sēmēnat cu altfel de grăunțe, pe a căror cultură se pun puțin pond, anume cu meu și hrișcă. Sēmēnatul cucuruzului e încă în curgere; cel sēmēnat deja, din pricina secetei îndelungate, nu s'a putut desvolta bine, și numai acolo e nedefectuos unde a căzut ploaie cu îmbelșugare. Cucuruzul are și el lipsă de ploaie. Păstăioasele (fasolea, linte etc. etc.) și legumile stau prin puțin locuri bine; acolo unde a venit ploaie, starea lor e mulțumitoare. Sēmēnătul inului și cănepei se face încă prin multe locuri, sēmēnăturile rēsărite sânt însă slabe, sufer de secetă și uscăciune. Napii de zahăr și de nutreț, prin multe locuri sânt slabi. Plantele de nutreț, mai cu seamă însă livezile și pășunile se desvoaltă rēu. Lipsa de nutreț e tot mai simțitoare. Pomii stau binisor, pe alcurea sânt încărcăți de flori. Prin multe locuri au fost însă mâncați de gândaci!

Budgetul Franței pe 1893. Foaia oficială franceză publică legea fixând budgetul general al veniturilor la 3.357,350.404 franci, ear' cheltuelile la 3.357,179.132 fr. Serviciul datoriei publice figurează în acest budget cu suma de 1.273,364.384 fr. Acest serviciu absoarbe deci 37% din budget.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiuiu. Dela 19 Maiu v. Grău frumos 76 până 80 chilo fl. 5.70 până 6.30, grău mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.80 până 5.40, sēcara 70 până 74 chilo fl. 3.40 până 3.80, orz 82 până 66 chilo fl. 3.— până 3.40, ovēs 42 până 48 chilo fl. 2.10 până 2.50 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.— până 3.40, mălaiu 70 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 50 chilo fl. 1.50 până 1.70 sēmēnăt de cănepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5.50, mazēre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de pāsāt grău 100 chilo fl. 16.50 până 16.60, faină nr. 1 fl. 15.80, faină nr. 3 fl. 14.80, faină nr. 5 fl. 12.—, siāniua 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unseare de porc fl. 58.— până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sēu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sēu fl. 38.— până fl. 40.—, sāpun fl. 20 până 30.—, fēn 100 chilo fl. 1.40 până 1.80, cănepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fr. 3.25— până 3.50, spirt p. 100 L. % 52 până 54 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 45 până 55 cr., carnea de porc 44 până 48 cr. carnea de berbec 32.— până 35 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Tirgul de rīmători în Steinbruch. În 19 Maiu n. s'au notat: ungurești bētrāni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52½ cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerānească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușorā 47.— cr. până 48.— cr., romānești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbăști grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Maiu n. 1893.

Table with multiple columns: Sēmēnțe, Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr. (dela și până), Cursul (dela și până).

Cursul pieței din Sibiuiu.

Din 22 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Item (Hărție-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești), Price (Cumpr. și vënd.).

Bursa de Budapesta.

Din 20 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Item (Renta de aur ung., hărție, Imprumutul căilor ferate ung., etc.), Price.

Bursa de Viena.

Din 20 Maiu n. 1893.

Table with 2 columns: Item (Renta de aur ung., hărție, Imprumutul căilor ferate ung., etc.), Price.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Item (Din 2 Maiu st. v., Renta rom., Renta română amort., etc.), Price.

Pentru redacție responsabil: În absența dlui Andreiu Baltes și Alexandru Dordea.

Publicare. [1198] 3-3

Primăria comunei Seliște dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice edificarea unei scalde comunale în Seliște.

Licitarea se va ține în 29 Mai a. c. la 10 oare a. m. în cancelaria primăriei comunale, unde se pot vedea și până atunci planul și preliminarul speselor.

Doritorii de a licita sunt datorii a depune vadiu de 5% dela prețul exclamării, care este 1994 fl. și dela care se va licita minuendo.

Oferte închise compuse conform legii se primesc.

Seliște, în 14 Mai 1893.

Primăria comunală:

N. Hentiu, Nicolae Mosora, not. com. primar.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic: ROMÂNII LA DOBRIȚIN sau CONDAMNAREA Dnui Dr. V. LUCACIU, amănunțită dare de seamă a procesului intentat dnui Dr. Lucaciu. După raportul „Tribunei“. Amplificat și îndreptat. Prețul 40 cr.

Concurs. [1226] 3-3

În scopul ocupării provisorie a oficiilor la cassa bolnavilor cercuală sibiiană, constituită conform art. de lege XIV. din anul 1891, se escrie prin aceasta concurs.

De ocupat sunt:

- 1. Postul de cassar cu salariu anual de 800 fl.;
2. Postul de controlor cu salariu anual de 700 fl.;
3. Postul de servitor oficial cu plată anuală de 360 fl.

Cassarul și controlorul trebuie să depună o cauțiune corăspunzătoare salariului lor anual, servitorul oficial o cauțiune corăspunzătoare plății sale de jumătate.

Concurenții apți se-și aștearnă rugărilor dimpreună cu aculesele până cel mult la 27 Mai a. c., 12 oare amezai, la subscrisa direcțiune (director: controlorul dela cassa de păstrare Lani, strada „Crucii“ 17).

Sibiu, 17 Mai 1893.

Direcțiunea cassei bolnavilor cercuale din Sibiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

Au eșit de sub tipar:

DICȚIONAR

român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barciannu, odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat de

Dr. D. P. Barciannu.

Partea I. Română-germână. 704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germână-română. 1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depozit general

pentru România la librăria lui Alexandru Degenmann, Bucuresci, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin postă 20 cr. v. a. de exemplar.

A eșit de sub tipar: HOMO SUM. ROMAN DE GEORGE EBERS. Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani. Institutul Tipografic în Sibiu.

A apărut: Clara Milici Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Institut Tipografic în Sibiu.

PIANURI ALESE se află de vânzare în neguțătoria de pianuri Heldenberg în SIBIIU. Pian-mare, pian-mic, mignon și pianin. Toate pianurile se vând aici cu mult mai ieftin decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; pe lângă aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cântă la pian. — Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase a unui pian, pe lângă a pute cânta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiențe. Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate comanda spre cumpărare. Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

Legea veterinară. Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește: Învățătorul Munteanu împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre LEGEA VETERINARĂ și BOALELE CONTAGIOASE stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii. De Tormay Béla. (134 pag. mari) Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela Institutul Tipografic în Sibiu.

Institut tipografic în Sibiu. A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu MEMORIALUL arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna sau luptele naționale-politice ale Românilor 1846-1873 de NICOLAE POPEA, archimandrit-vicar arhiepiscopesc. Tomul I. Prețul 1 fl. 30 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU. Se află de vânzare: Plicuri oficioase adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătoria a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual. Formular kőzség előljáróságától. Sz. A tekintetes megyei árvaszéknek Hivatalból. Portomentes. 100 bucăți 50 cr.

Institutul Tipografic în Sibiu. Strada Măcelarilor Nr. 21. Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“. 1. Pădureanca. 2. Fata Stolerului. 3. Ce n'a fost și nu va fi. 4. Piperuș Petru. 5. Păcală și tândală. 6. Jucării și jocuri de copii. 7. Teiu legănat. 8. Colăcărutul. 9. Fiica a nouă mame. 10. Povestea lui Ignat. 11. Sfântul Nicolae. 12. Îndărăncul. 13. Blăstēm de mamă. 14. Bunica de Bojena Němcová. 15. Vlad și Catrina. 16. Din bătrâni. 17. Pe pământul Turcului. 18. Căldărușa cu trei picioare. 19. Cenușoțca. 20. Un pețitor îndărănc. 21. Prietenul meu Văntură-Teară. 22. Scăpărătoarea. 23. Fata Craiului din cetini. 24. Strigoaica. 25. Draga mamei. 26. Taina unei vieți. 27. Vecinii. 28. Păcală în satul lui. 29. Sgărcitul. 30. Lumea proștilor. 31. Nusciul-împărat. 32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. 33. Fulger. 34. Spice de aur. 35. Un idil în Roșeni. 36. Baba iadului. 37. Princesa fermecată. 38. Dina mărgărelelor. 39. Doi copii. 40. O partidă în patru. 41. Posacal bun de inimă. 42. Croitorul și cei trei feciori. 43. Mica Fadetă. 44. Busalin păcurarul. 45. Roma invinsă. 46. Clara Milici. O sută de ani. Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.